

2591
08327
BOS IDE

Вестник на българите в Унгария

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ

март
2003

"Не може да остане тъй занаяр!"

С тези думи Иван Богоров формулира програмата на първия български вестник "Български орел", излязъл през 1846 в Лайпциг.

"Български вести" – както е бил регистриран още през 1991 г. – е вестник на българите в Унгария. Подобно на пионерите на българската журналистика, изданието си поставя целта своевременно да осведомява хората за събитията в общността, в България и по света. Българите в Унгария да оставят знак за съществуването си. Освен злободневните новини да се дискутират въпросите на българския език и на българското минало, на правотоучението и вярата, да има интересни четива.

"Български вести" желае да продължи най-добрите традиции на българското слово, което да се използва за издигането на българската общност. "Български вести" желае да стигне до всички, които милеят за българското и се интересуват от живота на общността.

Трети март в Българския културен дом

На 1 март в Българския културен дом бе отбелязан националният празник на България и 125 годишния юбилей от възстановяването на българската държава. Най-напред от 16.30 часа в претъпнената зала на библиотеката Петър Константинов, председател на общонародното движение Мити България, изнесе лекция на тема "Историята на България – пренебрегваните факти". От 19 часа с шпацията на знамето на Дружеството на българите в Унгария, прозвучаването на българския и унгарския химн и на "Многая лета" започна тържествената вечер, посветена на празника. Най-напред с поздрав към присъстващите се обърна посланик Панов, който отбеляза важността на събитието, изтъквайки както саможертвата на руските войници, така и храбростта на хилядите българи, загинали за свободата на родината през столетията на робството и по време на руско-турската война. Председателят на Дружеството на българите в Унгария Димитър Танев представи новоизбраните ръководители на самоуправлението в столицата и страната: Владимир Калицов – председател на Столичното българско самоуправление и Данчо Мусев – председател на

Българското републиканско самоуправление. От името на републиканското самоуправление заместник-председателят Иван Караилиев връчи наградата "Трети март" на Георги Иринков, дългогодишен председател на Дружеството на българите в Унгария. Тържественото слово по случай празника бе изнесено от Петър Константинов, който с развълнувани думи говори за родината и за любовта към нея, за необходимостта от обединението на всички българи по света.

В концертната част се представи вокален-тамбура квартет "Корова" с автентичен фолклор от Родопския и Пиринския край. Милко Келчелев, Антим Налбантов, Милко Келчев и Митко Дедов са от село Драгиново (в миналото наричано Корова) и паят уникални по мелодика и съдържание балади. Те са наследници на традицията, изпълняваща фолклора в оригиналния му вид, предаван от поколенията. Тези песни засягат преди всичко най-лиричната част от нашия живот – времето на първите любовни трепети, на споделени и несподелени изповеди и душевни терзания. Тъкмо затова те се свирят на най-големите семейни празници: годявки, сватби и кръщенета, където могат да се видят и гости от по-далече.

Управителният съвет поднови своя мандат

На 9 март се състоя отчетно изборното събрание на Дружество то на българите в Унгария за периода 2000-2002 г.

Председателят на дружеството Димитър Танев откри събранието и най-напред поздрави всички жени с току що отминалия празник Осми март. Членове на Управителния съвет поднесоха на всички, присъстващи в залата представителки на нежния пол по един гербер. След това по традицията бяха съобщени имената на кръстените през изминалата година в православната вяра (15 души), сключилите църковен брак три младоженски двойки и 9-има починали.

Установено бе, че тъй като от 204-мата членове на ДБУ присъстват 140 души (68,6%), събранието има кворум и може да пристъпи към своята работа. Избрани бяха протоколчици (Мария Тютюнкова и Теодора Иванова) и двама души, които да заверят протокола (Никола Янчо-Тодоранов и Алекси Андонов), както и комисия за преброяване на гласовете в състав: Петьо Джонгов, Кънчо Гърдев и Ангел Симеонов Шишманов.

След това бе прочетен предварително оповестеният дневен ред:

1. Предложение на УС относно членството
2. Отчет на УС за извършената дейност на Дружеството през 2002 г.
3. Отчет на Контролната комисия
4. Приемане на проектобюджета
5. Избори

Преди започването на работата според дневния ред, думата поиска Иван Цочев, който се обърна с поздрав към Управителния съвет, давайки висока оценка на неговата дейност.

След това събранието пристъпи към делова работа. Бе гласувано предложението на УС членският внос за 2003 г. да бъде 1000 форинта, а за пенсионерите – 100 форинта. Събранието бе информирано и за решението на УС да изключи Адриана Петкова

от ДБУ за системно уронване на авторитета на дружеството. Събранието потвърди решението с голямо мнозинство (1 против, 15 въздържаха се).

Николай Велков, заместник-председател прочете отчета на УС за дейността на ДБУ през отчетния период – от 13 февруари 2000 г. до 9 март 2003 г. Той напомни, че новото ръководство на дружеството преди три години наследи дълг от 25 милиона форинта. След изплащането на дълговете за по-малко от две години, дружеството е финансово стабилизирано и може да отделя все повече средства за културна дейност и належащи реконструкции на дома. Финансовият отчет бе представен от Емил Иванов, който подробно и с таблици, раздалени на участниците в събранието, информира за стопанската дейност на дружеството, в която все по-голямо място заема подкрепата на културната дейност и осъвременяване на сградата на дома. Йордан Тютюнков, председател на Контролната комисия, изложи становището на контролния орган на дружеството, според което данните очертават реалната картина за състоянието на ДБУ. В момента то няма задължения към данъчните власти и вече втора година отчита положителен баланс, което дава възможност и за участие в конкурси. Направена е официална оценка на имота на дружеството, който възлиза на близо шестстотин милиона форинта.

По докладите се изказаха Младен Младенов, Владимир Кирков, Христо Дачев, Марин Цанов, Пенка Чангова.

Проектобюджетът на дружеството бе представен от Емил Иванов. Наред с належащите разходи по издръжката и ремонтите на дома, в него са предвидени 10 милиона за културна дейност и се предвижда печалба от близо 5 милиона форинта.

Преди да се пристъпи към изборите на нов Управителен съвет, Димитър Танев изказа благодарност на членовете на УС, които са работили неуморно за

стабилизиране на дружеството, както и на всички членове, които са ги подкрепяли през изминалите три години. Той изказа поздрав към Георги Добрев, който вече шейсет години работи за укрепването на Дружеството.

Новоизбраният председател на Българското републиканско самоуправление Данчо Мусев направи кратка информация за самоуправлението, което ръководи от 21 февруари т.г. Той увери участниците в събранието, че двата органа ще работят в тясно сътрудничество и членовете на дружеството ще получават редовна информация за състоянието на самоуправлението.

За втората част на събранието – изборно събрание – за председател бе избран Иван Цочев. След което се пристъпи към издигането на кандидатурите. За 21-членния Управителен съвет бяха направени 27 предложения, а за петчленната контролна комисия – 7 предложения. След гласуването се получиха следните резултати (имената на членовете на УС по азбучен ред): Алекси Андонов, Владимир Калицов, Галин Тютюнков, Данчо Мусев, Димитър Иринков, Димитър Куцаров, Димитър Танев, Емил Иванов, Иван Караилиев, Иван Удварен, Иван Цървулджиев, Илия Караилиев, Йордан Тютюнков, Красмира Тихова, Кънчо Гърдев, Милка Христова, Николай Велков, Петър Байчев, Петър Мичев, Стефан Попов, Цани Йоргов. В Контролната комисия бяха избрани (по азбучен ред): Владимир Кирков, Габриела Попова, Драгета Белошинова, Норберт Варо, Симеон Варга.

Веднага след събранието новият управителен съвет проведе своето първо заседание, което избра ръководството на дружеството. За председател и заместник председатели бяха утвърдени досегашните ръководители на общността: Димитър Танев (председател), Данчо Мусев, Иван Караилиев и Николай Велков (заместник-председатели) и Владимир Калицов (изпълнителен председател).

"Целта ни е да сме полезни на цялата общност"

Разговор с Владимир Калицов, изпълнителен председател на ДБУ

Сега, след като вече сме запознати с официалните резултати, бихте ли ни разказали някои от не толкова известните моменти от дейността на УС през изминалите три години?

Много големи тайни няма да чуете. Само онова, което сам преживях. УС е провел 34 заседания. Тази цифра сама по себе си нищо не ни казва. Но те протичаха в много големи спорове, с изключително напрежение, часове наред. Постоянно говорехме за това: как да запазим, от една страна, имуществото на дружеството, и от друга, как да сме полезни на цялата ни общност.

БКД, който е неделима част от дружеството, е важен център на живота на общността. Неговото укрепване е наистина важна задача. Как преценявате постигнатото в това отношение?

През 2000 г. ние мислехме, че каквито и трудности да има, ще можем да ги преодолеем. Но трябваше да преживеем голяма криза. Датата 5 март 2000 г. завинаги ще остане в паметта ми – тогава получихме писмо от данъчните органи, че идват да конфискуват дома.

Задълженията, които наследихме от предишното ръководство ни подтикнаха към една съвсем нова стратегия за използването на възможностите на БКД и ДБУ. Тогава преценихме, че най-удачно е хотелската и ресторантската част да се дадат на специалисти. Така дружеството успя да набере достатъчно капитал, с който да изплати за 18 месеца всичките си задължения и да стигне до точката, когато може да

подпомага институциите, които са основата на нашата общност – църквата, младежкото дружество, училището, Малко Театро. Най-характерно за 2002 г. беше, че тези институции получиха материална подкрепа, която им помогна да се утвърдят и да ни създадат много-много радост.

Въпреки тези трудности УС не се отказа от мечтата да реконструира дома. Проектът за бъдещето на дома винаги може да се види окачен на стената.

Да, този проект ще стои на стената в залата, докато не го осъществим. Всички знаят, че това е един много амбициозен проект, за чието осъществяване, за цялостното му изпълнение са нужни 100-120 милиона форинта. Но първите малки крачки вече са направени с ремонтите на предверието и други помещения. Надяваме се, че сега, с възможностите на републиканското и столичното самоуправление, ще можем да издигнем тази задача на по-високо, на държавно ниво и в рамките на 5-7 години да я осъществим.

В работата на събранието имаше един наистина неприятен момент – изключването на Адриана Петкова от дружеството. Имало ли е подобни случаи на изключване на член на ДБУ?

Това беше трудно решение за УС. През 20-те години, както може да се проследи в

документите на дружеството и по спомените, е имало един случай, когато седем души са били изключени от дружеството. Оттогава насам обаче не е имало подобно решение на УС. Естествено, възниква въпросът – защо? През последните месеци Адриана Петкова системно очерняше ДБУ. Ако това се свеждаше само до обидите към определени хора, тогава и отговорът щеше да е съвсем друг. Но в двуезичното издание "Български културен форум" нееднократно на тези лични конфликти бе придавана гласност, която породила едно негативно отношение спрямо българите в унгарското общество. Не можем да позволим така да се руши името на дружеството.

Няколко думи за бъдещето.

Най-важната ни задача, както казах, е реконструкцията на дома. Искаме отново да възобновим секциите на дружеството в провинцията, които съществуваша до 90-та година. Те трябва да получат материална подкрепа, тъй като нямат собствени възможности. Необходим е личен контакт с хората, трябва да им се осигури възможност по-често да идват на нашите празници. Бихме желали да продължим да подпомагаме българските институции. Всички материални възможности на дружеството желаем да обърнем за обществени цели.

11 март 2003 г.

C.K.

Избори

Репортажи от залата

В проведените на 6 и 16 февруари тг избори за Столично българско самоуправление и Българско републиканско самоуправление бяха избрани кандидатите на Дружеството на българите в Унгария.

На 6 февруари от 16.00 часа в парадната зала на Столичното кметство се състоя събрание на електорите за избор на Столично българско самоуправление. От избраните 107 електора на събранията присъстваха 95.

От името на Дружеството на българите в Унгария предложението за състава на изборното тяло направи Димитър Танев. Виолета Фратер също предложи 9 души в състава на новото самоуправление, двама от които обаче отказаха да се кандидатираха.

След гласуването и преброяването на гласовете, комисията обяви резултатите.

В състава на Столичното българско самоуправление влизат следните членове (по азбучен ред): Алекси Андонов, Владимир Калищов, Данчо Мусев, Денка Иванова, Димитър Куцаров, Димитър Танев, Иван Караулиев, Никола Янчо-Тодоранов, Райна Симеонова-Харгитаине. Всички членове на новоизбраното Столично българско самоуправление са кандидати на Дружеството на българите в Унгария и бяха избрани с убедително мнозинство. От подадените общо 793 гласа, те получиха 666 или 84% от всички подадени гласове.

На 16 февруари, в театралния салон на "Дуна Палота" в столицата се състоя събранието на електорите за избор на Българско републиканско самоуправление. Лайош Фицере, председател на Централната избирателна комисия и Емилия Ритко, ръководител на Централната

избирателната канцелария приветстваха участниците в събранието на електорите, както и специалните гости: извънредния и пълномощен посланик на Република България Светлозар Панов и председателя на Агенцията

за национални и етнически малцинства Ангел Хейзер. Лайош Фицере установи и правомощността на събранието, тъй като от общо 156 електора при откриването му се бяха регистрирали 137, т.е. 87%. Използвайки правото си на доайен Ангел Грозданов предложи за председател на събранието Никола Янчо-Тодоранов. Тъй като друго предложение не постъпи кандидатът бе избран с мнозинство.

При определяне на броя на членовете на бъдещето самоуправление постъпиха повече предложения. Председателят на събранието предложи БРС да се състои от 21 души. При гласуването 110 души заявиха желанието си БРС да се състои от 21 члена.

Бе повдигнат и въпросът за езика на събранието, но тъй като екипът на Избирателната канцелария бе осигурил синхронен превод, а според унгарските закони всеки може да използва родния си език или езика на страната, в която живее по свой избор, проведеното гласуване бе обявено за невалидно.

При издигането на кандидатурите се оформиха две листи. Листата от 21 души на Дружеството на българите в Унгария бе проче-

тена от Димитър Танев. След него Владимир Енчев направи предложения за 20 кандидати, но 9 от тях не приеха, а 2-ма не присъстваха на събранието. Така се оформи избирателна листа от 30 имена. В 12.00 часа издигането на кандидатурите приключи. След преброяването на гласовете председателят на преброителната комисия Христо Дачев съобщи резултатите и обяви състава на Българското републиканско самоуправление (по броя на получените гласове): Драгета Белошинов – 117, Габриела Хаджикостова – 117, Вероника Владов – 117, Иван Караулиев – 116, Алекси Андонов – 115, Петър Байчев – 114, Данчо Мусев – 114, Владимир Калищов – 114, Димитър Танев – 114, Антон Бонев – 113, Симеон Варга – 113, Йордан Тютюнков – 112, Емил Иванов – 111, Владимир Кирков – 111, Ивайка Владова – 110, Димитър Иринков – 110, Марин Цанов – 108, Никола Кушев – 107, Димитранка Мишколци – 107, Йордан Бонев – 106, Янош Вълчев – 103. Всички членове на БРС са кандидати на Дружеството на българите в Унгария и бяха избрани със средно 115 гласа (103-117). Останалите 9 кандидати получиха средно по 22 гласа (19-25), а именно: Димитър Цуцманов – 25, Виолета Фратер – 25, Владимир Енчев – 24, Адриана Петкова – 23, Матей Тодоранов – 22, Иван Каназирев – 21, Атила Душан – 20, Илия Маринов – 19, Сидерон Димитерие – 19.

Лайош Фицере установи, че изборите за БРС се проведоха законно и резултатно и благодари на участниците за успешното им приключване. Той съобщи, че официалното предаване на мандатите ще се извърши на 21 февруари от 12.00 часа в Парламента и пожела на новоизбраните членове да служат съвестно и отговорно за благото на българската общност.

Преди закриването на събранието думата взе извънредният и пълномощен посланик на Република България Светлозар Панов, който изказа възхищението си от малцинствената политика на унгарската държава, а обръщайки се към българите, заяви че ние сме моста между България и Унгария. Той подчерта, че значение-

то на българската общност в Унгария нараства пред прага на влизането на България в НАТО и Европейския съюз и пожела на избраните депутати да направят още повече за българската общност, като ги увери, че българското посолство винаги е готово да окаже съдействие и помощ. Накрая посланик Панов покани новоизбраните делегати на среща в българското посолство на 18 февруари.

Българско републиканско самоуправление

Данчо Мусев – председател
Роден през 1972 г. в Будапеща.
Завършва българското училище,
записва право в СУ "Климент
Охридски". Дипломира се като
юрист в Сегадския университет
през 1999 г. Междувременно
следва и българска филология.
Работи в адвокатска кантора.

Алекси Андонов – заместник-
председател

Роден през 1972 г. в
София. Учи в Българското
училище "Христо Ботев".
Завършва Будапещенския
икономически университет
през 1996 г. Работи като
изпълнителен директор на
"Витоша АД" – Будапеща.

Габриела Хаджикостова
– заместник председател
Родена през 1963 г. в
София. През 1986 г.
завършва Висшата

театрална академия в Будапеща.
Работи в Немския театър в
Сексард. През 1996 г. основава
българската театрална формация
Малко Театро, на която е главен
художествен ръководител.

Иван Караилиев – заместник-
председател

Роден през 1951 г. в с.
Поликрайце. Завършва икономически
техникум в Будапеща.
Занимава се с търговия и пред-
приемачество.

Столично българско самоуправление

Владимир Калицов –
председател

Роден през 1962 г. в Будапеща.
Завършва журналистика в СУ
"Св. Климент Охридски" през
1987. От 2000 г. работи като
изпълнителен председател на
Дружеството на българите в Ун-
гария. Има една дъщеря Теодора.

Златен часовник за експрезидента

БРС изпраща бившите си председатели със златен часовник. Само не мога да разбера: защо златен? Часовникът е нещо фино, прецизно, което работи ритмично и системно. Защо трябва да е и златен? Освен ако "златото" не се е превърнало в първичната му същност. Един подарък, получен за заслуги, трябва да има някакъв символичен смисъл все пак.

На 21 февруари, когато се подписват протоколите за приемане и предаване в БРС, все още никой (от приемащите) не знае за онзи шик, в който са сложени бланките с банкови преводи за милион и половина форинта, с които касата на самоуправлението е изпразнена до шушка. За последните два дни от "самоуправляването" си експрезидентът е похарчил близо 2,3 милиона форинта. Но не става въпрос за довършване на някаква започната работа: за приключване на някой от спечелените, но неизпълнени конкурси (на обща стойност 2 милиона, за които парите не са заделяни, продуктът не е създаден и срокът е изтекъл – значи трябва да се върнат), нито за неизпълнените задължения, които растат от ден на ден (досега близо 3 милиона). Изплатил е на себе си, гласуваната му тримесечна заплата, превел е на фирмата АК Föbix 672 хиляди форинта за издаването на календара и 270 000 на "борещата се срещу етнобизнеса" гражданска организация "Български културен форум". А понеже текущите приходи на самоуправлението, което месечно получава държавната дотация, са се оказали недостатъчни, на сметката спокойно са прехвърлени един милион от ценните книжа, получени от държавата като основен капитал на БРС. От тях въпреки през последните пет месеца – от октомври до февруари – са похарчени близо пет милиона форинта. (Днес от основния капитал на БРС в ценни книжа са останали 16 871 751 фор., за сравнение: при приемането през 1998 г. са били над 40 000 000.)

И в същото време се пишат писма до президента на Република България Георги Първанов, изпращат се копия до посланика, министър-председателя, министъра на външните работи, до председателя на Агенцията за национални и етнически малцинства Антал Хейзер, до парламентарния изпълнител по въпросите на малцинствата (омбудсман) Йено Калтенбах и не знам до кой още, че "българското малцинство е застрашено от явлението на етнобизнеса", призовава се всеки, който се е кандидатирил не защото е член на общността, а поради "материални и други съображения" да се откаже от мандата си, разпространяват се материали чрез Унгарската телеграфна агенция за опасността, нависнала над българското малцинство в Унгария.

Всичко това в момент, когато предстоят наистина сериозни задачи, свързани със съдбата на малцинствата в Унгария: промяната в закона за малцинствата и в избирателния закон. Въвлечени неусетно в голямата игра експрезидентите се хвърлиха да доказват непълноценността на закона по максимата на Луи XV ("après moi le déluge").

Та толкова за златните часовници и заслугите, за които се получават.

С.С.

Една от най-старите български институции, един от стълбовете на българщината в Унгария – Българо-унгарското средно езиково училище "Христо Ботев" отбеляза своя 85 годишен юбилей

БУСЕУ "Христо Ботев" е разположено в изолиран от градския шум район на ул. "Байза" 44. То предлага подходяща за съвременно обучение материална база, която през последните месеци бе обогатена с фонетичен кабинет за

езиково обучение, втори компютърен кабинет, ученически стол и детска градина.

Курсът на обучение е дванайсетгодишен. Децата, които не владеят български език, след завършен осми клас могат да постъпят в подготовителния клас на училището, където в продължение на една година изучават български език.

Учителският колектив се състои от утвърдени и амбициозни преподаватели с богати интереси и разнообразни изяви, изпратени от България след явяването на конкурс. Те притежават висок професионализъм и се отнасят с любов към младите хора. Стремят се да оформят училищна общност със собствена атмосфера и дух, която да спомогне за съхраняването на българския дух, българските традиции и култура.

Учебният процес е ориентиран към формиране, развитие и реализация на младите хора в новата социална и икономическа среда. Общобразователната програма следва стандартите на българското и унгарското образование, а завършилите XII клас получават двуезична диплома, която се признава както в Унгария, така и в България. Особено внимание се отделя на компютърното и езиковото обу-

чение. Възпитаниците на училището имат възможност да учат следните чужди езици по избор: английски, немски, италиански. Те получават пред-професионална подготовка по екскурзоводство.

Училищен вестник

Стана традиция всяка година по повод празника на училището да се издава поредния брой на "Училищен вестник", чиито автори са преподавателите и възпитаниците на училището. След уводното слово на директора на училището Златан Тодоров "На 85 години училището кипи от живот" са поместени материали за "Вестниците на Христо Ботев" от Пенка Гънчева, сесето "Ти ми трябваш и днес, поете!" на Петра Вladoва от X клас, както и стихотворения, посветени на Ботев, от участниците в конкурса: Боряна от X клас, Марина Тютюнкова от VII клас, Стефка Ничева от X клас, Стела Пенкова от VIII клас, и приказки от Михаела Смилова от IV клас. Броят е илюстриран с рисунките на победителите в конкурса по изобразително изкуство Беата Бебревска, Дора Демчак и Тимеа Тодорова.

БУСЕУ "Христо Ботев" празнува

85-ия си рожден ден отбеляза БУСЕУ "Христо Ботев" на 20 февруари 2003 г. Гържественният концерт бе предшестван от редица мероприятия, проведени през десетдневката, посветена на Патрона на училището: конкурс за рецитация по стихове на Ботев, състезание-викторина по история между отбори от VII-VIII, IX и X клас; издаване на училищен вестник, в който са публикувани най-хубавите ученически стихотворения и есета под надслов: "Вървя по стъпките твои" и "Ти ми трябваш и днес, поете",

забавни задачи по математика, новини из живота на училището през изтеклите месеци от началото на учебната 2002-2003 г.; конкурс по изобразително изкуство; турнир по волейбол. Апетитни награди получиха отличилите се възпитаници в различните училищни мероприятия. Празничното тържество се проведе от 18.00 часа в Българския културен дом, след поднасянето на венец пред бюста на Христо Ботев. Литературно-музикалната композиция по стихове на Ботев, драматизацията "Пристанала" и артистично-музикалните изпълнения на учениците предизвикаха трепетни вълнения и радостни емоции сред присъстващите. Празникът бе заснет от екип на bTV, който посети тържеството, и предстои

излъчването му в предаването "Другата България".

Директорът на училището Златан Тодоров пожела здраве и успехи на своите възпитаници, и дълголетие на БУСЕУ "Христо Ботев" – извор на знание, мъдрост и символ на съхранената българска идентичност

Екатерина Петкова
учителка

Концерт от другата страна

Спектакъл на Малко Театро
по пиесата на Станислав
Стратиев

На 28 февруари в залата на Българския културен дом се състоя поредната премиера на Малко Театро. Габриела Хаджикостова създава своеобразен спектакъл по пиесата на Станислав Стратиев "От другата страна". Шестте монолога на автора са обработени с много богат аудио-визуален материал, събран по време на експедициите на театралната формация в Родопите и Троянския балкан. Автентичните кадри се преливат с монолозите на артистите, създавайки проходима зона между фикция и реалност и умножавайки по този начин многократно въздействието на спектакъла. За цялостното възприемане допринасят хореографираните части с участието на танцьорите от "Росица", пластичните етюди на Маргит Балог, както и квартета саксофонисти, получил непосилната задача да претвори български народни мелодии на саксофон.

Създаден с много любов спектакълът въздейства емоционално и буди размисъл за смисъла на човешкия живот, за отминаването на времето, отредено ни на земята, за отмирането

на една традиционна култура, която наред с всичко останало, отнася със себе си и естественото възприемане на смъртта, като неделима част от човешкия живот. Старците от сцената са застанали на границата между живота и смъртта, от другата страна на живота, и кротко наблюдават нашето препускане из неговата суета. Самотата, чувството на изостаненост, болката по пръсалите се по света близки хора зареждат естествения край на човешкия живот с драматизъм и трагизъм, непознати за чезнещия свят на народната култура. В нарушената хармония на живота и смъртта не може да намери своето място. Защото както през целия си живот, така и в смъртта си, човек има нужда от обич.

Заслужава да се отбележи и двуезичността на спектакълът, вплетена по един естествен начин в структурата на представлението, което ненапранчино го прави достъпно

за една широка и разноезична публика. Различните нива на спектакъла дават възможност той да бъде възприеман от твърде широк диапазон от хора с различна театрална култура.

Спектакълът е създаден с подкрепата на Фонда за национални и етнически малцинства, Културната комисия на столичното кметство, Министерството на националното културно наследство, Фондация Сорос, Танцово-театрално дружество Аргус. Подготвен е за фестивала на малцинствените театри, който ще се състои в сградата на Националния театър в Будапеща.

ФЕСТИВАЛ НА МАЛЦИНСТВЕНИТЕ ТЕАТРИ

Представлението на Малко Театро ще се състои в Националния театър в Будапеща на 1 май от 11.30 часа

За българите от провинцията ще бъдат организирани автобуси.

Бабин ден

Традиционен празник на "бабите" акушерки

В студения, но слънчев съботен следобед, българките се събраха в залата на Българския културен дом. Много от присъстващите се бяха готвили с разнообразни лакомства за кулинарната изложба. Богатата трапеза бе отрупана с традиционните ястия на българската кухня – питки, баница, бит патладжан, булгур, лютеница, суджук, както и от палета от ароматни сладкиши – торти, кейкове. Журито бе затруднено при награждаването на участниците, тъй като имаше много майсторски приготвени ястия. Награди бяха раздадени в пет категории: предястия, главно ястие, десерт, традиционно българско ястие и питка.

Програмата за народния обичай на Бабин ден беше подготвена от Габриела Хаджикостова и изпълнена заедно с момичетата от танцовия състав "Росица". По стар български обичай "бабата" - чиято роля изпълни г-жа Полина Мамакова, акушерка по професия - благослови новородените деца, които и тази година получиха подарък. След програмата, имаше игри и съревнования, които бяха популярни не само сред най-младите, а и сред цялата публика. Давид Ередич и неговият оркестър съпровождаха програма и осигуриха приятно и весело настроение.

Бал с маски

На 1 февруари се състоя традиционният бал с маски в Българския културен дом. Едно от условията за участие бяха костюмите, ето защо сред публиката можеха да се видят клоуни, феи, тигър, циганка и други. Музиката и карнавалното настроение бе осигурено от гръцкия оркестър "Зеус", който забавлява публиката чак до зори. Костюмите бяха оценявани от жури и най-добрите получиха награда. Най-голям успех имаха танцьорите от "Росица", които пожънаха аплодисментите на публиката с танца "кан-кан". За по-голям ефект момчетата също бяха облечени в женски дрехи. Първа награда за групово изпълнение си поделиха младежите от танцовия състав "Росица" и "новото сформиранията" за случая група "Boney M".

Д.Б.

Трифонов ден

На 15 февруари в Българския културен дом бе отбелязан традиционният църковно-народен празник Трифонов ден. Празникът започна с богослужение в Българския православен храм "Св. Кирил и Методий" със Св. Божествена литургия за Св. мч. Трифон. От 16.00 часа бе отслужена панахида за починалите българи, на която мнозина почетоха своите близки и раздадоха "за помен".

След това бе отдадено нужното и на народната традиция: зарязването на лозята от "царя" на тържеството. Корона от лозови клонки получиша мнозина възрастни българи и посланик Панов. А отец Стефан щедро напръска всички присъстващи със светената вода.

Църквата и двора се изпълниха с българи, сред тях имаше и хора от провинцията. Към тях отец Стефан се обърна със специален поздрав и пожелание по-често да посещават българския православен храм, който винаги е отворен за всички християни.

На вечерята в Българския културен дом присъстваха близо 400 души. За да се осигурят места за всички желаещи, беше използвано и пространството на балкона.

На тържеството участваха със своя програма трите танцови състава "Росица", "Янтра" и "Мартеница", а музиката бе от отдавна известния ни оркестър "Славия" от Българското национално радио, пристигнал за слуха от София.

Писмо от Мишколц Мишколц, 8 март 2003 г.

Гледам белия лист и се мъча да подреда мислите си. Много неща искам да разкажа за нас, българите от Мишколц.

Тази година се завъртя толкова бързо, та не усетихме как дойде третият месец. Нова година, Трифон Зарезан, избори, пък и зима, такава зима, както си я спомням от детските си години в България.

Ето че дойде и Трети март. 125 години свободна България.

Макар и далече, през две граници, ние сме мислено в Родината си и празнуваме този велик ден.

За осми пореден път се събрахме в сградата на Българското първоначално училище.

Българско? – не защото в него учат български деца, а понеже е построено на земята на известен български градинар. Години подред – до средата на миналия век – тук е процъфтявало градинарството, ето защо днес целият квартал от десететажни кооперации и магазини се нарича "Българска земя".

Събраха се много хора; българският консул Миятев, отговорникът за малцинствата в Мишколц, директорът на училището, представители от пет местни малцинствени самоуправления, българи от Дебрецен и Фелшожоца, гости от Еделен и околностите и, разбира се, наши сънародници и приятели от Мишколц. На входната врата ги чакахме с българска питка, сол, пипер, чаша ракия. Имаше и мартенички за всички, ръчно приготвени от 90-годишната баба Пена.

Отзвучаха последните акорди на двата химна. Председателят Янош Вълчев поздрави всички присъстващи, с едноминутно мълчание почетохме паметта на две българки, които през тази година напуснаха редиците ни.

За събитията от 1878 г. разказаха Малина Байчева на български език и Коста Ганчев на унгарски език. Последваха две

възрожденски песни, изпълнени от детския училищен хор на български език и стихотворение от Дора Габе – за обичта ни към Родината; разказахме за баба Марта и за мартеничките – този наш хубав народен обичай. Един от гостите допълни с разказ за Първото и Второто българско царство. Културната програма завърши с танцова продукция на двойка деца.

След това поканихме гостите на трапезата и под звуците на народна музика тропнахме и българско хоро.

Пратихме представители и на тържеството в Будапеща на 1 март. Отзовахме се на поканата на г-н Посланика да идем на приема в Българската резиденция на 5 март, а на 7 март гостувахме на празника в Дебрецен.

Толкова хубаво е да се събираме заедно. Българи сме, трябва да се обичаме и почитаме един друг. Щастливи сме, че живеем в една страна, която ни дава всички възможности да запазим своя език и своята култура.

Д-р Мария Николаева

Мартеници за всички депутати

По инициатива на Дружеството на българите в Унгария през месец февруари от България бяха закупени над 1000 мартеници. Всяка от тях беше сложена в плик с писмо, което обяснява значението на мартенския обичай и с пожелания за здравие и щастие. Председателите на всички местни български самоуправниения, с които ДБУ има споразумение за сътрудничество, раздадоха пратките на своите кметове, заместник кметове, депутати и председателите на останалите малцинствени самоуправниения в дадения район.

Акцията премина при небивал успех, защото почти нямаше район, където председателят на самоуправлението да не е получил едно-две благодарствени писма и многобройни устни

поздравления за добрата инициатива.

А.А.

Изложба за Васил Левски и национално-освободителното движение

Райна Симеонова-Харгитаи, сътрудник на Националната библиотека Сечени, не за пръв път се представя пред българската общност със свои изложби, изготвени по материали на библиотеката. Този път тя посвещава своята експозиция на 130-тата годишнина от смъртта на Апостола. В отделен раздел съставителката проследява и отражението на българското национално-освободително движение в унгарския периодичен печат. В първата част на изложбения материал е хронологично представен животът на В. Левски и неговите съратници с фотоси от епохата. Интересното е, че една част от снимките на български революционери са правени от унгарския фотограф Карой Пап, работил в Белград и Букурещ. По-късно той е бил поканен от българския княз и е нарисувал 30 акварелни рисунки за България. Тези рисунки в момента се издирват. Да се надяваме, че някой ден ще имаме възможност да видим и тях. Във втората част на изложбата получаваме представа за живия интерес на унгарския печат от края на XIX век към събитията в българските земи. Така например унгарското списание *Magyarország és a nagy világ* публикува откъси от дневника на Панайот Хитов още преди излизането му на български език. Редовно отпечатват материали за българите изданията *Kelet pére* и *Magyar munkás*. Особен интерес представляват личностите на Бела Ерьоди и Феликс Каниц, които прекарват години наред в България и проявяват подчертан интерес към езика, фолклора и културата на българите.

Мартенско слънце

Кап-кап! Зън-зън!
Капаят стрехите навън.
По разкаляния път
мътни вадички текат

Кап-кап! Зън-зън!
Ту по стобор, ту по трън
рой врабци безспир цвѣтят,
топш, цвѣтни дни вѣстят

Кап-кап! Зън-зън!
Станал вѣч от зимен сън,
Слънчо радостно трепти,
буйни вадички злати!

Ран Босилек

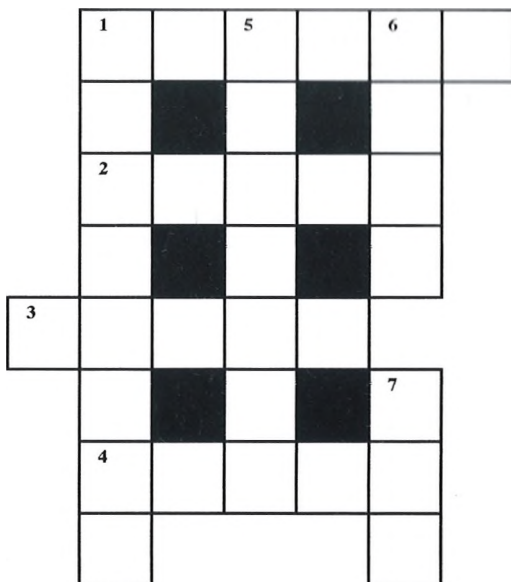
Кръстословица

Водоравно:

1. Централното небесно тяло в нашата Слънчева система
2. Последната буква от гръцката азбука
3. Устройство, с което хеликоптерът се издига и хвърчи във въздуха
4. Италиански футболен отбор

Отвесно:

1. Държава в Южна Европа, която граничи с Австрия, Италия, Унгария и Харватска
5. Вид удар в бокса по брадата отдолу нагоре
6. Силно отровен газ, който мирише на бајдеми
7. Вид големи папагали, които живеят в Мексико и порастват до 1 метър

Малко история

Покръстването на българите

В средата на IX в. България се простирала от Карпатите до Сакар планина и от Черно море до днешна Албания и включвала повечето славяни. Но това не било достатъчно да гарантира трайността на държавата – липсвало ѝ вътрешно единство. Имало българска държава, но нямало български народ. Славяни и прабългари пазели различните си вярвания, различния си бит и култура. Въпреки моцта си, в междудържавните отношения България била третирана неравносвойно – смятали я за страна на езичници и варвари.

Новият владетел Борис (852-889) осъзнал необходимостта от приемането на християнството, но първо трябвало да реши към кой от двата тогавашни християнски центъра да се обърне – към Рим или към Цариград. Въпросът не бил само религиозен, а и политически, и първото условие било самостоятелното църковно управление.

През 863 г. византийците отново нахлули в Тракия и разгромили войските му. В България върлували болести, годината била неплодородна, 40-дневен земетръс догълвал картината на безизходност. Като условия за сключване на мир Византия поискала българите да разтрогнат съюза с Немското кралство и да приемат християнството от Цариград. Борис нямал избор. За гаранция покръстили българските пратеници в Цариград. В началото на 864 г. те се завърнали в Плиска, придружени от един епископ и много свещеници. Първ бил покръстен Борис заедно със семейството и приближените си. Българският владетел приел името на своя кръстник – византийския император Михаил, и славянската титла княз.

Византийските духовници налагали, често пъти насилно, новата вяра. Проповедите на неразбираемия гръцки език не достигали до хората. Недоволството прерастнало в бунт, но Борис успял да разгроми противниците си. Обикновените хора пуснал на свобода, но петдесет и два болярски рода били изтребени.

В Цариград отказали искането на Борис за самостоятелна църква. Затова той се обърнал със същото искане към Рим и въпреки че в България се било настанило латинско духовенство след изгонването на гръцкото и от там не получил искането. Той се обърнал до Вселенския събор и на извънредното заседание на 4 март 870 г. представителите на всички християнски центрове решили българската църква да бъде самостоятелна архиепископия, под върховенството на Цариградската патриаршия.

След като Борис се оттегил от престола, княз станал най-големият му син (Владимир – Расате), който се сблизил отново с немския крал и се опитал да възстанови езичеството. Борис и този път действал решително и заедно с верните му боляри свалил от престола сина си. За български владетел бил обявен Симеон – третият му син. За да се изтъкне окончателното скъсване с езичеството, столицата била преместена от Плиска в Преслав.

ГЛАВОБОЛИЕ

Мигрената и болките в главата обичат повече жените, отколкото мъжете, твърдят специалистите.

Охлаждане:

Ако причината за главоболието ви е течението в стаята, опитайте със студен компрес. Вземете памучна торбичка, сипете в нея няколко парчета лед от хладилника и я сложете на челото. Легнете, отпуснете се за няколко минути затворете очите. Внимавайте да не прекалите със студените компреси, за да не се наложи после да се лекувате от настинка.

Масаж на лицето:

Китайците го препоръчват при главоболие. Леко погалете с длани лицето, като отначало движите ръцете от брадичката към слепоочията, после от средата на челото към слепоочията и от ноздрите към слепоочията. Повторете масажа няколко пъти в тази последователност. Завършете процедурата, като за 5 секунди

масажирайте с кръгови движения и бузите.

Притискане:

С върховете на показалците едновременно и симетрично натискайте точките, разположени в центъра на слепоочията, в продължение на 30 секунди, след това намалете натиска за същото време. Изпълнете 3-5 пъти. Има и друг начин – натопете върховете на пръстите в ледена вода и след това притиснете с тях за 5 секунди точката, която се намира между веждите, после натиснете и местата точно над веждите.

"Издихване":

Когато главоболието е предизвикано от напрежение в мускулите (като, че ли сте си сложили шлем), можете да опитате да го "издихате" със сеишоарка. Включете апарата на средна температура в продължение на 3 минути насочвайте топлата въздушна струя към раменете и врата. Сеишоарът трябва да е на 30 см от тялото. После преклучете апарата на по-ниска температура и

продължавайте да духате още 5 минути. Благодарение на топлината мускулите по-добре се снабдяват с кръв и се отпускат – и главоболието изчезва.

Еспресо с лимон

Ефикасен лек против главоболие – да изпиете двойно еспресо, в което сте сипали сок от лимон. В съчетание с витамин С кофеинът бързо ще сваля главоболието, предизвикано от ниското кръвно. Но всичко с мярка – кафето в големи количества засила риска от пристъпи на мигрена.

Етерично масло:

Много ефективно средство при леко главоболие е етеричното масло от мента шперити – сложете 2 капки от него върху пръстите и внимателно масажирайте слепоочията. Така ще стимулирате температурните рецептори, които предизвикват разширяване на съдовете на главния мозък и отпуснете мускулите на главата. Етерично масло от мента премахва спазмите

В зависимост от това кога работите, трябва да си хапвате различни неща

Когато работите сутрин от 5 до 13 часа:

Вечеря (предишния ден) – трябва да е лека /риба или бяло месо със зеленчуци без мазнина и сос и някакъв млечен продукт или плод/ и да сте яли час или два преди лягане. Така ще заспите по-лесно. При ставане – закусете с чай или кафе, плодов сок, филийка хляб. Ако не можете да хапнете нищо, пийте само плодов сок.

Закуска – между 8 и 9 часа изпийте нещо, хапнете някакъв млечен продукт, хляб с масло и конфитюр, плод или едно твърдо сварено яйце.

Обяд – супа, някаква манджа, десерт, като избягвате готовите храни (пици и подобни), които са много калорични.

Когато работите следобед от 14 до 22 часа:

Идеалното е, ако хапнете нещо леко на закуска и вечеря.

Закуска – станете преди 10 часа, за да закусите нормално, не обилно – така че да огладнеете към 13 часа.

Обяд – трябва да покрива 40 процента от нуждите ви за храна през деня и да снабди организма с протеини, глюкози и липиди (зелен фасул, телешко, макарони, баница).

Следобедна закуска – (към 17 часа) – не си разваляйте диетата и хапнете само плод и малко кисело мляко или пък хляб и сирене, ако сте заети с физически труд.

Вечеря – подходящи за вас са лесносмилаемите храни (риба, варени зеленчуци, хляб и сирене, печена ябълка). Вечеряйте, без да се застоявате на масата, за да не съкратите часовете за сън.

Когато работите през нощта:

Вечеря – трябва да покрива 40 процента от нуждите ви за храна през деня. Наблегнете на протеините и продуктите, съдържащи скорбяла, защото чрез тях ще се заредите с енергия (супа, шунка с варени на пара зеленчуци, сирене и круша).

Лека закуска – (към 22 часа) – прогонете сънливостта с малко хляб, пиле и банан, а не с бисквити.

Пийте течности, но избягвайте възбуждащите напитки.

По българския печат

Накратко от България

От 1 януари 2004 г. в България ще бъдат въведени такси за движение по пътищата. Решението бе прието от парламента. Точният размер на таксите ще бъде определен с допълнителен закон и през периода 2004-2007 г. постепенно ще достигне европейските стандарти.

На 16 януари в зала "България" в София се състоя премиерата на "Увертюра с фанфари", чийто създател е министърът на културата Абрашев. Симфонията е посветена на поканването на България за членство в НАТО. На организирания по този повод концерт Софийската филхармония изпълни още творби от Стравински и Моцарт. В залата присъстваха министър-председателят Сакскобурготски и председателят на Народното събрание Огнян Герджиков.

Дванадесет български и четирима чуждестранни учени са открили останките на най-стария кораб, който някога е бил намиран в Черно море. Открието е било съобщено на 16 януари от Боб Балард в Съединените щати. Реликвата е датирана между V и III век пр. Хр.

Българските средношколци, които завършват през 2003 г., няма да държат задължителни зрелостни изпити, потвърди министърът на образованието Владимир Атанасов. Според министърът това се е наложило поради строгите законови различия. През миналата година министерството на образованието предвиди 23 милиона лева за подобряване на условията в българските училища, заяви министърът.

Страната ще бъде разпределена на шест планови района с центрове Варна, Бургас, Видин, Русе, Пловдив и София. Това предвижда проектозаконът за регионалното развитие, който беше одобрен от правителството в началото на февруари. Съществуващите досега 28 административно-териториални области се

запазват. „Предвижда се обособяването и на райони с целенасочено въздействие за засилване на регионалното им развитие", каза Валентин Церовски, министър на регионалното развитие и благоустройство. Целта е да няма забавяне на информацията за проектите, които кандидатстват за финансиране по различните програми на ЕС.

Австрийската банка *Erste* и унгарската *OTP* са проявили интерес към закупуването на българската Държавна спестовна каса (ДСК).

Повече от 400 души са изявили желание да се запишат като доброволци в случай на евентуална военна операция срещу Ирак, съобщиха ген. Никола Колев, началник-щаб на армията. Специална комисия ще направи подбор измежду доброволците. Самите те са проявили интерес, след като бе съобщено, че България набира 150-членна част, която ще бъде специализирана в защита срещу ядрено, химическо и биологическо оръжие.

Първата кола "Made in Bulgaria" ще бъде представена през октомври на международния автомобилен салон във Франкфурт, бе съобщено от заместник-министъра на икономиката Милен Керемедчиев по време на визитата му във Франция в началото на февруари т.г. Заместник-министърът се срещна с българския изобретател Румен Антонов, който живее във Франция. Прототипът на шасито на първата луксозна и изцяло българска кола ще бъде готов през април и ще бъде изработен в България.

"Непъгнът джиографик" проявява траен интерес към българските археологически и исторически обекти – стана ясно на срещата на издателите с влиятелния министър Соломон Паси. В близко бъдеще се очаква да започне излизането на българската верия на световноизвестното списание.

Корупцията в България нито се е увеличила, нито е намаляла през 2002 г., се твърди в изследването на неправителстве-

ната организация против корупцията "Коалиция 2000". Според общественото мнение най-корумпирани са митничарите и представителите на МВР.

Президентът поздравя мюсюлманите по случай техния празник Курбан Байрам. Георги Първанов е изпратил поздравителна телеграма до главния мюфтия Селим Мехмед за празника. Българските мюсюлмани, голяма част от които са етнически турци, го отбелязват тази година на 11 февруари. Според Първанов България има нужда от етнически модел, който ще улесни интеграцията на страната в Европейския съюз.

Безработицата в България е спаднала, през декември тя е възлизала на 16,8% от населението на страната, според Националния статистически институт. Безработицата спада с 2,7% всяка година. През декември 40,3% от икономически активните българи са имали работа. Това е с 1,6% повече от регистрираните през декември 2001 г. Според НСИ процентът на работещите мъже надминава този на работещите жени с 6,9%. 37,2% от заетите работят в държавната администрация и обществения сектор, докато в частните предприятия са 62,6% от работните места.

Обещаващо начало за туризма в България е фактът, че през януари 2003 страната е била посетена от 126 000 чуждестранни туристи, което е със 17% повече от същия период през миналата година, съобщиха Министерството на финансите.

По мнение на специалистите до края на годината увеличението на броя на туристите и респективно на прихода от туризма ще бъде 7%-12%, при условие че няма да има военен конфликт. През 2002 г. Броят на туристите се увеличи с 8,6%, а приходите от туризма – с 10%. За първия месец на 2003 г. най-много са туристите от Гърция (36000), следвани от тези от Македония. През зимния сезон са се увеличили и туристите от Великобритания, следвани от гости от германци и руснаци. От

началото на годината в чужбина са пътували над 219000 българи, с 9,86% повече от януари 2002 г. Най-много пътувания са регистрирани в Турция, Германия, Русия и Италия.

Иракската война "няма да има фатални последици за българската икономика" при условие, че продължи три-четири месеца, заяви финансовият министър Милен Велчев. Увеличаването на цените на петрола, заради иракската криза няма да е фатално, добави той.

Светият Синод на Българската православна църква призова българи да се молят за световния мир, заплашен от войната срещу Ирак.

Президентът Първанов е издал декрет за награждаването на генералния секретар на НАТО Джордж Робъртсън с орден "Стара планина", първа степен. Наградата е признание за приноса на Робъртсън в укрепването на мира и сигурността в западните Балкани и за поканата към България за участие в НАТО.

Българската национална сигурност ще бъде гарантирана в случай на война срещу Ирак, стана ясно след срещата на българския министър-председател Саксбурготски и президента на САЩ Буш в Белия дом на 25 февруари. "България ще получи помощи като член на НАТО, както и някои допълнителни", каза Саксбурготски след петдесетминутната среща. По време на срещата Буш е дал висока оценка на българските реформи, свързани с членството в НАТО. България бе поканена да стане член на алианса през поември миналата година в Прага и се очаква да стане пълноправен член в началото на 2004 г. Това е втората среща на Саксбурготски с Буш, след избирането му за министър-председател на България.

Николай Василев, заместник-министър-председател и министър на икономиката, откри XX-та международна туристическа борса "Вакация 2003" в Националния дворец на културата на 25 февруари. Представени са повече от 150 компании. В

тазгодишното издание на борсата участват гръцки, турски, италиански, испански, холандски, унгарски, македонски и египетски туристически агенции.

На 26 март България подписва протокола за встъпването в НАТО във Вилнюс, заедно с останалите поканени държави: България, Естония, Латвия, Литва, Румъния, Словакия и Словения. По думите на Робъртсън подписването на протокола е признание за усилията на страните, направени за да станат пълноправни членове на НАТО. Той подчерта, че Алиансът няма да се поколебае да защити Източна Европа.

Българският филм "Писмо до Америка" (българо-унгарска продукция) ще бъде излъчен по арт-канала на канадската телевизия в Торонто. Преди това той ще бъде прожектиран в Торонто по инициатива на Българското посолство и асоциацията на българските студенти.

Шест неработни дни в началото на май – дните от 1 до 6 май ще бъдат неработни в България, реди Министерският съвет. 10 и 17 май (събота) ще бъдат работни дни. На 1 май в България се празнува денят на труда, а на 6 май – денят на Св. Георги.

На 13 и 14 март на посещение в България бе британският престолонаследник Уелският принц Чарлз, който се срещна с премиера Саксбурготски (негов долечен роднина). Принцът бе поканен от президента Първанов и се срещна с представители на Българския бизнес форум. Българският бизнес форум бе основан по време на първото посещение на Уелския принц в България през 1998 г. заедно с тогавашния президент Петър Стоянов и 12 основатели. Днес форумът наброява 97 души.

Българите имат най-ниски заплати в Европа. В сравнение със страните членки и кандидат-членки за Европейската общност в България има най-ниско възнаграждение на час. Тази информация е съобщена от Евростат, Статистическия офис

на Европейската общност в Люксембург, въз основа на заплатите за 2000 г. Българите получават по 1,35 евро на час, следвани от румънците – с 1,51. Средната работна заплата на час се движи от 2,42 евро в Латвия, 2,71 в Литва, до 10,74 в Кипър и 8,98 в Словения. Средното възнаграждение за страните кандидат-членки е 4,21 евро – то е с повече от пет пъти по-ниско от това в страните на Европейския съюз.

През 2000 г. сред членовете на ЕС най-ниско възнаграждение на час сред работещите в индустрията и услугите е в Португалия (8,13 евро), Гърция (10,40), Испания (14,22) и Ирландия (17,34), а най-високо в Швеция (28,56), Дания (27,10) и Германия (26,54). В останалите шест страни членки, за които има данни, средното почасово възнаграждение е близо до средното – 22,70.

Спасяването на българските евреи. На 10 март 1943 г. пловдивският митрополит Кирил (по-късно български патриарх) и софийският Екзарх Стефан предотвратяват депортирането на стотици евреи от Пловдив.

Тази година България отбелязва 60-тата годишнина от спасяването на 48000 български евреи, които не са изпратени в лагерите на смъртта, благодарение на натиска на обществеността и решителната намеса на Българската православна църква. На 8 март в синагогата в София бе отслужена специална молитва, а на 10 март във всички училища в България бе проведен час, посветен на Холокоста. В София се състоя международна конференция, посветена на толерантността, а в Софийския университет "Св. Климент Охридски" бе организирана документална изложба, представяща малко известни факти, свързани със спасяването на евреите. На проявите, състояли се в Пловдив, присъства и бившият президент на Израел Ицхак Наавон, който изказа благодарността на еврейския народ към българите и България за безпрецедентния акт на хуманност и благородство.

Срещи и събития

В библиотеката на Българския културен дом са постъпили дарения от книги. Даренията са направени от Георги Иринков, който е подарил 130 книги и от Иван Цървулджиев – 60 книги.
*

На 7-ми март представители на ДБУ и БРС се срещнаха с български парламентаристи, ръководени от Силвия Нейчева (НДСВ). Четиримата народни представители са членове на парламентарно лоби в подкрепа на българската общност извън България в ХХХІХ-то Народно събрание. Такава структура е създадена за първи път в българския парламент на 19 февруари 2002 г. Нейната цел е да подготвя и провежда законодателни инициативи, насочени към съхраняване на българското етнокултурно пространство, опазване и разпространение на българското културно-историческо наследство, стимулиране на изграждането и поддържането на българско лоби в чужбина, защита на правата на българите зад граница. Българските парламентаристи бяха запознати с миналото и настоящето на българската общност в Унгария, с предстоящите задачи и планове. От името на депутатите Силвия Нейчева увери, че парламентарното лоби ще

използва всички свои възможности и влияние, за да окаже съдействие на българските общности в Унгария и в Средна Европа.
*

На 11 март ръководителите на Българското републиканско самоуправление и представители на новоизбраното ръководство на ДБУ се срещнаха с председателя на Агенцията за национални и етнически малцинства в Унгария Антал Хейзер. На срещата бяха обсъдени въпроси, свързани с бъдещата работа на самоуправлението и утвърждаването му като орган на културната автономия на българската общност в Унгария. Антал Хейзер изрази задоволство от факта, че мнозинството от членовете на БРС са от традиционните български семейства, живеещи от поколения в Унгария.
*

В началото на април ще започне да функционира откритата вече съвместна интернетна страница на Дружеството на българите в Унгария и на Българското републиканско самоуправление. На www.bulgarian.hu ще можете да намерите информация за празниците и делниците на българите в Унгария, за историята, обичаите и традициите, новини от актуални събития, линкове към други интересни сайтове с български

новини. В скоро време там ще можете да четете и "Български вест", както и други издания на българите в Унгария.

Полезно

Как да се обаждате най-евтино до България?

Който има интернет връзка и слушалка с микрофон може да се обаждат много евтино до България, като използва услугите на www.hermesphone.com
Таксите за минута разговор са:
До стационарен телефон:
София – 0,1 \$ ~ 23 форинта.
България – 0,13 \$ ~ 29 форинта
До мобилен телефон:
Всички оператори – 0,17 \$ ~ 38 форинта
Услугата се заплаща чрез банкова карта, като сметката ви предварително трябва да се захрани с минимум 5 долара. Най-добро качество на връзката се получава ако ползвате интернет чрез ADSL.

Сателитни програми на български език

В момента в Унгария свободно (чрез сателитна антена) могат да се хващат следните български телевизионни и радио канали:

Спътник Hot Bird 13.0°E
ТВ програми: Телевизия България
Радио: Програма Хоризонт

Спътник Thor 2/3 1.0°W
ТВ програми: BBT, Херос, Скат, Канал 8, Visages TV и 7 Дни.
Радио: Радио Фреш, БГ радио, Радио Сити, Ретро, Jazz FM, Радио 1, Експрес и Радио Контакт

Спътник Telstar 15.0°W
ТВ програми: bTV
Радио: Радио Тангра

Програмата на телевизионните канали можете да намерите на интернет адрес www.dnevnik.bg/tv .

от Иисус Христос средство за осветяване на човека. Иисус Христос обещава, че след като се прослави, ще даде на всички вярващи в Него даровете на Св. Дух: "В последния велик ден на празника заста на Иисус, издигна глас и рече: Който е жаден, да дойде при Мене и да пие. Който вярва в Мене, из неговата утроба, както е речено в Писанието, ще потекат реки от жива вода. Това каза за Духа, Когото щяха да приемат вярващите в Него; защото Дух Свети още не бе даден, понеже Иисус още не бе прославен" (Йоан 7:37-39). Тук става дума за даровете, които се дават в тайнството Миропомазване.

Кръщението с Дух Свети, което апостолите вършели с излагане на ръце, е днешното тайнство Миропомазване.

Какво дава на кръстения Миропомазването?

Чрез това тайнство на кръстения се дава благодатта на Св. Дух, която му помага да расте в новия духовен живот, напътва го в истините на вярата, които са необходими за спасението, и го утвърждава в благочестието.

Кои е видимата страна на тайнството?

Видимата страна на тайнството Миропомазване е помазването с осветено миро на челото, гърдите, очите, ушите, устата, ръцете и нозете на кръстения. Това помазване се прави кръстообразно и всеки път извършителят на тайнството (презвитерът или епископът) произнася sacramentalната формула: "Печат на дара на Св. Дух". Челото се помазва с осветено миро за осветяване на ума и мислите, гърдите – за осветяване на сърцето и желанията, очите, ушите и устата – за осветяване на възприеманото от тях, ръцете и нозете – за осветяване

делата и цялото поведение на кръстения.

Коя е невидимата страна на тайнството?

Невидимата страна е духовно-благодатната, при която на току що кръстения се дават благодатните дарове на Св. Дух за укрепване и възрастване в новия живот.

Кой има право да извършва Миропомазването?

Право да извършват тайнството Миропомазване имат презвитерите и епископите. Мирото се осветява от патриарха заедно с епископите.

Благодатните дарове, които се получават при тайнството Миропомазване, оказват своето въздействие върху целия живот на християнина, поради което това тайнство не се повтаря, както и Кръщението.

Български православен храм "Св. св. Кирил и Методий"

6 април, неделя – 4 Неделя на Великия пост. Успение на св. Методий Славянобългарски
13 април, неделя – 5 Неделя на Великия пост

20 април, неделя – 6 Неделя на Великия пост – Връбница – Цигеница

24 април, четвъртък:
Велики четвъртък

Общ маслосвет – 10.00

Света литургия – 10.30

Последование на 12-те евангелия – 18.00

25 април, петък: Велики петък
Изнасяне на плащаницата.

Опело Христово – 18.00

27 април, неделя –

Възкресение Христово – Пасха

28 април, понеделник –

Възкресение Христово

29 април, неделя –

Възкресение Христово

Всяка неделя от 10.00 часа се отслужва Света божествена литургия.

Диалози за вярата

Тайнството Миропомазване

Защо е нужно на човека тайнството Миропомазване?

Както човек, докато е тук на земята, се нуждае от въздух, светлина и храна, за да поддържа своето съществуване и физически растеж, така и на родения за духовен живот човек са необходими благодатните сили на Св. Дух, за да може с тяхна помощ не само да поддържа своя нов духовен живот, но и да крепне и расте в него.

Как се извършва Миропомазването?

Миропомазването е тайнство, в което на кръстения при помазване частите на тялото с осветено миро и произнасяне на sacramentalната формула: "Печат на дара на Св. Дух" се дават благодатни сили, необходими за закрепване и възрастване в новия живот.

Кога е установено Миропомазването като тайнство?

Миропомазването е установено

СПОРТ

България победи Унгария в едно полувреме

Двубят между България и Унгария беше прекратен след 45 минути игра заради лошите атмосферни условия в Кипър. Над стадиона в Ларнака се изливаше пороен дъжд и имаше ураганен вятър. След 45 минути мъка на терена двата щаба се споразумяха срещата да не бъде доигравана. В този момент нашите водеха с 1:0 след попадение на Зоран Янкович в 36-та минута.

България ще кандидатства за домакин на зимните олимпийски през 2014 г.

Създаден е комитет, който да разработи предложение за кандидатурата на София за домакин на зимните олимпийски игри през 2014 г., заяви председателят на Българския олимпийски комитет (БОК) Иван Славков. Александър Александров, игорият български космонавт, е председател на новосъздадения комитет. "Ако искаме да спечелим правото да организираме олимпиадата, трябва да започнем всеобща реконструкция. Но на първо място стоят инфраструктурата и летището", заяви министърът на спорта Васил Иванов. Той съобщи, че по северния склон на Витоша ще бъде построена писта за бобслей. Мястото, което е избрано за целта, осигурява лед през възможно най-дълъг период от годината; строителството ще започне след като и еколозите

одобрят проекта. Председателят на БОК Иван Славков заяви, че все още не е ясно какви средства ще бъдат нужни за изграждане на необходимите спортни съоръжения, но началната сума е осигурена. Идеята е приета сериозно и от министър-председателя Сакскобурготски. **Първи български медал във фигурното пързалане**
Българите Албена Денкова и Максим Ставийски спечелиха сребърния медал за танцови двойки на Европейското първенство по фигурно пързалане в Малмьо, Швеция. Това е първият медал, който България печели на първенство по фигурно пързалане. **Българката Малеева е на 14-то място в световната ранглиста**
Най-добрата българска тенисистка Магдалена Малеева е на 14-то място в световната ранглиста с 1741 точки.

Слушайте българското предаване по Унгарското радио всеки сряда от 21.30 часа
Новини от България и из живота на българската общност в Унгария, актуално интервю, българска музика.

За Будапеща: по програма "Кошут" на средни вълни 873 кхц; Дебрецен – 91,4 мхц; Дьор – 1350, 1188, 1116 кхц; Мишколц – 1116 кхц; Ниредхала – 1251 кхц; Печ – 873 кхц, 101,7 мхц; Сегед – 66,29 и 93,1 мхц; Солянок – 1350 кхц, 88,5 мхц.

Гледайте предаването "Рондо" на Унгарската телевизия всеки последен четвъртък от месеца по MTV от 14.00 часа
(повторение: събота по M2 от 12.00 часа)

Правни консултации
в Българското
републиканско
самоуправление:
16 април, сряда,
15 – 17 часа

Българо-унгарско средно
езиково училище
"Христо Ботев"
1062 Budapest,
Bajza u. 44.
tel.: 4740536, 4740537

Български културен институт
1063 Budapest,
Andrássy út 14.
tel.: 2694246

Български православен храм
"Св. св. Кирил и Методий"
1097 Budapest,
Vágóhíd u. 15.
tel.: 2150039

Българско републиканско
самоуправление
1093 Budapest,
Lónyay u. 41.
tel.: 2164210

Дружество на българите в
Унгария
1097 Budapest,
Vágóhíd u. 62.
tel.: 2166560

Посолство на Република
България
1063 Budapest,
Andrássy út 115,
tel. 3220836, 3220824

Ресторант "Царевец"
1097 Budapest,
Vágóhíd u. 62.
tel.: 2161797

Столично българско
самоуправление
1093 Budapest,
Lónyay u. 41.
tel.: 2164211

Хотел "Рила"
1097 Budapest,
Vágóhíd u. 62.
tel.: 2161621

Издание на Българското републиканско самоуправление
1093 Будапеща, ул. Лоняи 41

Отговорен издател: Данчо Мусев

Цена: 50 форинта

Издава се с подкрепата на Фонда за национални и етнически малцинства

ISSN 1416-3098

Печатница Globe Print